

Nr 282.

Av herr **Gardell** i Gans, om beredande i vissa fall av vidgad rätt för arrendator att av jordägaren erhålla ersättning för å täckdikning nedlagd kostnad.

Uti gällande arrendelag par. 17 säges bl. a., att om arrendator utför täckdikning med rör, så skall jordägaren, under förutsättning, att arbetet sker efter plan och kontroll av sakkunnig, bekosta rören.

Då täckdikning tydligen är en bestående grundförbättring är det ju riktigt att jordägaren får bidra med viss andel.

Kostnaden för täckdikningen är beroende på en del förhållanden, såsom mycket stenbunden alv, hård och svårarbetad lera m. m. tillika med särskilt arbete för åstadkommande av utlopp. I vanliga fall brukar man beräkna rörens kostnad till en tredjedel och övriga kostnader till två tredjedelar av hela kostnaden.

Arrendatorn får således betala den största kostnaden. En följd härav blir att arrendatorn ej företager någon täckdikning såvida återstående arrendetid är ej så lång, att gjorda utbetalningar härför kunna lämna motsvarande högre skördevärde. Och under alla förhållanden bli alltid de sista arrendeåren en »död tid», då någon täckdikning ej kan ifrågakomma.

Ett allmänt intresse är ju att täckdikning bör utföras i så stor utsträckning som möjligt och arbetet härmed påskyndas, så att icke onödigt många år förspillas med ty åtföljande underhaltiga skördar.

Om arrendatorerna utöver rören kunde tillförsäkras ersättning i viss mån även för övriga kostnader, då återstående arrendetid är kort, skulle säkerligen åtskilligt vinnas.

Staten arrenderar för närvarande ut sina domäner på sju år. Säkerligen anses denna tid för kort tilltagen för en arrendator, om det skall löna sig för honom att bekosta allt arbete vid täckdikningsarbetets utförande, och följden blir, att intet åtgöres och utvecklingen mot målet »hög kultur och höga skördar» allt fortfarande endast förblir en from önskan.

Om tillägg till par. 17 av sagda lag företogs av sådant innehåll, att t. ex. arrendatorns kostnader i berörda avseende ansågos täckta efter 10 år, och han för varje år, varmed återstående arrendetid understeg 10 år, erhöle motsvarande avdrag. I sådant fall vore det kanske lämpligt, att statens lantbruks-

ingenjör eller annan sakkunnig person i samband med planens uppgörande och arbetets övervakande och avsyning även åsatte ett värde å det utförda arbetet.

I anledning härav tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning huruvida arrendatorer med en återstående arrendetid av högst tio år utöver erhållen ersättning för täckdikningsrören kunde beredas ytterligare gottgörelse av jordägaren för vid utförd täckdikning havda kostnader, samt att Kungl. Maj:t må för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 22 januari 1926.

Th. Gardell
i Gans.
